

Η ΕΥΓ. ΦΑΚΙΝΟΥ ΜΙΛΑ ΣΤΗΝ “Ε”

Η ανόγνωση είναι ένα βήμα για να ανοικαλύψεις πράγματα

Συνέντευξη στη
Μαρία Τομαρά

Κατατάσσεται στις σημαντικότερες Ελληνίδες συγγραφείς, έχοντας υπογράψει βιβλία που έχουν συντροφέψει πολλά βράδια μας. Σήμερα η Ευγενία Φακίνου στις 6 το απόγευμα θα βρεθεί στην κεντρική σκηνή του ΔΗΠΕΘΕΚ, στα “Λογοτεχνικά απογεύματα” που διοργανώνει ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας. Μιλήσαμε λοιπόν μαζί της για τους ήρωες των βιβλίων της, αλλά και για την ικανότητα της γραφής να παρηγορεί -επισημαίνοντας πάντως ότι “το βιβλίο δεν είναι για να ξεχνιέσαι, αλλά για να ανακαλύπτεις”.

- Οι αναγνώστες συχνά ταυτίζομαστε με τους ήρωες των βιβλίων. Εσείς ταυτίζεστε με τους δικούς σας ήρωες;

«Βέβαια ταυτίζομαι, δεν γίνεται διαφορετικά. Πρέπει να υποδυθείς κατ’ αρχήν σωστά το ρόλο σου και πρέπει να έχεις όλα τα χαρακτηριστικά που του έχεις προετοιμάσει.

Πρέπει να διευκρινίσω βεβαίως ότι οι μυθιστορηματικοί ήρωες σπανίως έχουν τα χαρακτηριστικά ενός ατόμου μόνο, αλλά συνδυάζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά διαφορετικών προσώπων. Έχει μια πολυπλοκότητα ο μυθιστορηματικός ήρωας».

- Η διαδικασία δημιουργίας του ήρωα κάθε φορά αλλάζει ή εσείς ακολουθείτε την ίδια;

«Σπανίως ξεκινάω από έναν ήρωα. Συνήθως μου έρχεται μια ιδέα που είναι αρκετά ασαφής στην αρχή αλ-

λά εγκαθίσταται στο κεφάλι μου και το καταλαμβάνει. Και αυτή η ιδέα αποκτά εύρος και προκύπτουν και οι ήρωες - που κάθε φορά είναι άλλοι και κάθε φορά θα πρέπει να βρίσκεις τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθενός και να τα ακολουθείς. Εγώ ομολογώ ότι ταυτίζομαι με τους ήρωές μου, ανεξάρτητα και με το φύλο τους».

- Και τους αγαπάτε όλους;

«Ναι... άλλους περισσότερο, άλλους λιγότερο. Για τους κεντρικούς ήρωες ασφαλώς υπάρχει μια συμπάθεια -αν δεν υπάρχει αγάπη- γιατί κάτι σ’ αυτούς μου έχει τραβήξει την προσοχή».

- Ξαναδιαβάζοντας τα βιβλία σας, έχετε μπει ποτέ στον πειρασμό να θέλετε ν’ αλλάξετε κάποιον ήρωα;

«Δεν ξαναδιαβάζω τα βιβλία μου, παρά μόνο αν μου ζητήσουν να διαβάσω κάποιο απόσπασμα ή αν χρειαστεί να ψάξω για κάποιον ήρωα. Κοιτάζτε όμως τι συμβαίνει: Υπάρχουν κάποιοι ήρωες που επανέρχονται με έναν δικό τους μαγικό τρόπο, σαν να μην έχουν εξαντληθεί μέσα μου. Δεν είναι δικό τους δηλαδή το “πρόβλημα”, είναι δικό μου.

Επίσης πολλές ηρωίδες μου έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά και γι’ αυτό δεν διστάζω να χρησιμοποιήσω και τα ίδια ονόματα. Δηλαδή έχω δυο τρεις Ρούλες ή δυο τρεις Ιωάννες. Η Ιωάννα όμως, συγκεκριμένα, είναι το ίδιο πρόσωπο που απλώς επανέρχεται σε μία άλλη ζωή, αλλά όμως με τα χαρακτηριστικά της

πρώτης από την “Μεγάλη πράσινη”.

Και υπάρχει κι ένας δευτερεύων ήρωας, ένας Ασημάκης ο οποίος νομίζω ότι υπάρχει σε τρία βιβλία μου - πάντοτε ίδιος όμως. Σε άλλη ηλικία κάθε φορά, αλλά το ίδιο πρόσωπο. Έχω λοιπόν κάτι χρωστούμενα με τους ήρωές μου».

- Λένε ότι η γραφή είναι ψυχοθεραπεία. Αληθεύει;

«Ασφαλώς και είναι! Πρωτίστως για τον συγγραφέα, αλλά ξέρετε ωστόσο ότι δεν θεραπεύεται... αλλιώς δεν θα ξανάγραφε κανείς. Θα έγραφε ένα βιβλίο θα θεραπευόταν και θα τελείωνε. Η... ασθένεια είναι ανίατη, η γραφή παρηγορεί όμως κάθε φορά. Ξέρετε, υπάρχουν κάποια ενδογενή

προβλήματα που τα έχω επισημάνει σε όλους τους συναδέλφους μου και νομίζω -θα το διακινδυνεύσω- ότι όλα ανάγονται στην παιδική ηλικία: εκεί που δημιουργούνται τα τραύματα κι άλλοτε τα ξέρουμε κι άλλοτε όχι».

- Με τη γραφή αποκαλύπτονται;

«Ναι, βέβαια, πολλές φορές...».

- Πολλοί συγγραφείς έχουν μαζευτεί πάντως στην Ελλάδα, δεν νομίζετε;

«Συνήθως είμαι επιεικής και λέω, εντάξει... για να γράφει ο καθένας κάποια ανάγκη του καλύπτει. Βέ-

βαια το πράγμα έχει παρα-
γίνει και υπάρχει μια παρε-
ξήγηση: ότι είναι πολύ εύ-
κολο να γράψεις. Ασφαλώς
είναι εύκολο να γράψεις -
ένα πάρα πολύ ρηχό και εύ-
κολο βιβλίο απ' αυτά που
μας κατακλύζουν τα τελευ-
ταία χρόνια, που δεν έχουν
φροντίδα στη γραφή, στη
δομή, στους χαρακτήρες
των ηρώων. Είναι δηλαδή
αυτά που λέμε ότι "θα πά-
ρω ένα βιβλίο για την πα-
ραλία για να ξεχαστώ". Το
βιβλίο όμως δεν είναι για να
ξεχνιέσαι, αλλά για να ανα-
καλύπτεις.

Αυτά τα βιβλία που είναι
για παραλία, λοιπόν, έχουν
υπερκαλύψει το χώρο που
καταλάμβαναν παλιά τα λε-
γόμενα "ροζ"... Και τότε κα-
τηγορούσαμε τις αναγνώ-
στριες - που κι εκεί θα
έπρεπε να είμαστε επιει-
κείς, γιατί κι αυτές μέχρι
εκεί μπορούνε. Η ανάγνωση
είναι θέμα άσκησης: Αν δεν
έχεις ασκηθεί από μικρός
με πιο απλά βιβλία, δεν
μπορείς ξαφνικά να πάρεις
να διαβάσεις κάτι πιο... ζό-
ρικο. Υπάρχουν λοιπόν άν-
θρωποι που βολεύονται μ'
αυτά τα εύκολα».

**- Στο δίλημμα, ένα οποιο-
δήποτε βιβλίο ή καθόλου
βιβλίο, τι απαντάτε;**

«Αν ανοίγει κανείς μονί-
μως τα βιβλία του εύκολου
τύπου, δεν έχει απλώς κα-
μιά πρόοδο. Η ανάγνωση εί-
ναι ένα βήμα για βελτίωση,
να ανακαλύψεις πράγματα,
να σκεφτείς. Αμα δεν έχεις
τίποτα να σκεφτείς κλείνο-
ντας ένα βιβλίο, έχεις περά-
σει κάποιες ώρες και δεν
έχεις πετύχει τίποτα».

**- Είναι θέμα άσκησης η
ανάγνωση ή μόνο θέμα
παιδείας;**

«Είναι πρωτίστως θέμα
παιδείας - και η ανάγνωση
και η γραφή.

Εμείς, πριν υπάρξουμε
συγγραφείς υπήρξαμε μα-
νιώδεις αναγνώστες, κι όχι
μόνο μυθιστορημάτων. Ειδι-
κά η γενιά μου διάβαζε πά-
ρα πολύ, και ιστορία και πο-
λιτική και κοινωνιολογία,
παράλληλα με τα μυθιστορή-
ματα που διαβάζαμε και
που ήταν υψηλού επιπέ-
δου».

**- Η εκπαίδευση ευνοεί
την ανάγνωση;**

«Είναι θέμα δασκάλου κα-
θαρά! Οπως και στη δική
μου τη γενιά υπήρξαν, έτσι
και σε όλες τις γενιές υπάρ-
χει ένας δάσκαλος, ένας κα-
θηγητής και μας εμπνέει...».

«ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΑ»
ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ
ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
Η Ευγενία Φακίνου
σήμερα
στο ΔΗΠΕΘΕΚ

Συνεχίζοντας τα «Λογοτεχνικά Απογεύματα» και μετά τη συγγραφέα Ρέα Γαλανάκη, που είχαμε τη χαρά να φιλοξενήσουμε στην Καλαμάτα το Σάββατο 23 Ιανουαρίου, ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας θα υποδεχθεί σήμερα την Ευγενία Φακίνου. Η συνάντηση με τη συγγραφέα θα πραγματοποιηθεί στη Κεντρική Σκηνή του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Καλαμάτας, στις 6.00 το απόγευμα. Την παρουσίαση θα κάνει η σχολική σύμβουλος Β' Αθήνας Βενετία Μπαλιά.

Η Ευγενία Φακίνου γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1945. Μεγάλωσε στην Αθήνα και σπούδασε γραφικές τέχνες και αρχαιολογική ξενάγηση. Εργάστηκε μερικά χρόνια σε περιοδικά ως γραφίστας. Το 1975 δημιούργησε το «αντικειμενοθέατρο» Ντενεκεδούπολη (ένα πρωτότυπο κουκλοθέατρο από πεταμένα αντικείμενα, κυρίως ντενεκεδάκια), που αγαπήθηκε πολύ από τα παιδιά και εξακολούθησε να παίζεται από θιάσους και σχολεία. Έγραψε και εικονογράφησε 17 παιδικά βιβλία, που έχουν κυκλοφορήσει σε 300.000 αντίτυπα. Το 1982 έγραψε το πρώτο της μυθιστόρημα «Άστρα δαυλί», που γνώρισε μεγάλη επιτυχία και από το 1990 γράφει μόνο για ενήλικες. Έχει γράψει δεκατρία μυθιστορήματα και πολλές συλλογές διηγημάτων. Τα μυθιστορηματά της κάνουν πολλές επανεκδόσεις και έχουν μεταφραστεί σε αρκετές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ρωσικά, ουγγρικά, ολλανδικά, δανέζικα, σερβικά και ιταλικά). Έχει βραβευτεί με τον Έπαινο του Διεθνούς Βραβείου Γιάνους Κόρτσακ για το έργο της «Μια Μικρή καλοκαιρινή ιστορία» και με το Βραβείο Αναγνωστών ΕΚΕΒΙ - Σκάι 100,3 το 2006 για το έργο της «Η μέθοδος της Ορλεάνης».

Η είσοδος στην εκδήλωση του Συνδέσμου Φιλολόγων Μεσσηνίας είναι ελεύθερη.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΑΚΙΝΟΥ ΣΤΟ
ΔΗΠΕΘΕΚ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

«Δεν υπάρχει γυναικεία λογοτεχνία, αλλά γυναικεία οπτική»

Παρέα με τις ηρωίδες έξι μυθιστορημάτων της Ευγενίας Φακίνου κύλησε απολαυστικά το Λογοτεχνικό Απόγευμα της Κυριακής 21 Φεβρουαρίου. Η σημαντική συγγραφέας βρέθηκε στην Κεντρική Σκηνή του ΔΗΠΕΘΕΚ ως καλεσμένη του Συνδέσμου Φιλολόγων Μεσσηνίας, ενώ την παρουσίασή της έκανε η σχολική σύμβουλος Β' Αθήνας, Βενετία Μπαλά.

Από την «Αστραδενή», το πρώτο της μυθι-

στόρημα, η Ευγενία Φακίνου πέρασε στο «Έβδομο ρούχο» (κάνοντας ιδιαίτερη μνεία στο θεατρικό ανέβασμά του από το σκηνοθέτη Δημήτρη Μαυρίκιο). Μετά τη «Μεγάλη Πράσινη» (το πρώτο βιβλίο ανά-αυτοκαθορισμού από γυναίκα συγγραφέα, όπως χαρακτηρίστηκε από τις ερευνήτριες – πανεπιστημιακούς που το εξέτασαν στις ΗΠΑ), συνέχισε με αναφορές στο «Έρως θέρος πόλεμος» («η μυθιστορηματική εκδοχή της ζωής της μητέρας μου», όπως χαρακτηριστικά είπε). Με την Αρέθα από τη «Μέθοδο της Ορλεάνης» και την αυτοβιογραφική μυθοπλασία «Για να δει τη θάλασσα» (2009), που γράφτηκε μετά από μια σοβαρή περιπέτεια υγείας της Ευγενίας Φακίνου, ολοκληρώθηκε η βραδιά. Προηγουμένως, η συγγραφέας διάβασε για το πολυπληθές κοινό το «Μονόλογο της Ιφιγένειας», από τη συλλογή διηγημάτων «Φιλοδοξίες κήπου» (Κρατικό Βραβείο Διηγήματος 2008), συγκίνησε και καταχειροκροτήθηκε.

Η διακειμενικότητα («αισθάνομαι ότι με ορισμένους ήρωες δεν έχω τελειώσει ποτέ»), η αιφυγία στις περισσότερες ηρωίδες της αλλά και στην ίδια, η σχέση της με την Ιστορία και τη Μυθολογία («ως ξεναγός την έχω αφομοιωμένη»), αλλά και με τις υπόλοιπες συγγραφείς της γενιάς της (Καρουσιάνη, Ζατέλη, Γαλανάκη, Δούκα), ήταν οι βασικοί άξονες της συζήτησης που ακολούθησε. Με τη διαπίστωση ότι «δεν υπάρχει γυναικεία λογοτεχνία αλλά γυναικεία οπτική», λόγω των διαφορετικών βιωμάτων γυναικών και ανδρών συγγραφέων, έκλεισε με επιτυχία το δεύτερο «Λογοτεχνικό Απόγευμα» του Συνδέσμου Φιλολόγων.

Το επόμενο έχει προγραμματιστεί για το Σάββατο 6 Μαρτίου, όπως πάντα στην Κεντρική Σκηνή στις 6.00 μ.μ., με καλεσμένη τη Μάρω Δούκα.

Γ.Ο.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΑΚΙΝΟΥ ΣΤΟ
ΔΗΠΕΘΕΚ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

**«Δεν υπάρχει γυναικεία λογοτεχνία,
αλλά γυναικεία οπτική»**

Παρέα με τις ηρωίδες έξι μυθιστορημάτων της Ευγενίας Φακίνου κύλησε απολαυστικά το Λογοτεχνικό Απόγευμα της Κυριακής 21 Φεβρουαρίου. Η σημαντική συγγραφέας βρέθηκε στην Κεντρική Σκηνή του ΔΗΠΕΘΕΚ ως καλεσμένη του Συνδέσμου Φιλολόγων Μεσσηνίας, ενώ την παρουσίασή της έκανε η σχολική σύμβουλος Β' Αθήνας, Βενετία Μπαλά.

Από την «Αστραδενή», το πρώτο της μυθιστόρημα, η Ευγενία Φακίνου πέρασε στο «Έβδομο ρούχο» (κάνοντας ιδιαίτερη μνεία στο θεατρικό ανέβασμά του από το σκηνοθέτη Δημήτρη Μαυρίκιο). Μετά τη «Μεγάλη Πράσινη» (το πρώτο βιβλίο ανά-αυτοκαθορισμού από γυναίκα συγγραφέα, όπως χαρακτηρίστηκε από τις ερευνήτριες – πανεπιστημιακούς που το εξέτασαν στις ΗΠΑ), συνέχισε με αναφορές στο «Έρωσ θέρους πόλεμος» («η μυθιστορηματική εκδοχή της ζωής της μητέρας μου», όπως χαρακτηριστικά είπε). Με την Αρέθα από τη «Μέθοδο της Ορλεάνης» και την αυτοβιογραφική μυθοπλασία «Για να δει τη θάλασσα» (2009), που γράφτηκε μετά από μια σοβαρή περιπέτεια υγείας της Ευγενίας Φακίνου, ολοκληρώθηκε η βραδιά. Προηγουμένως, η συγγραφέας διάβασε για το πολυπληθές κοινό το «Μονόλογο της Ιφιγένειας», από τη συλλογή διηγημάτων «Φιλοδοξίες κήπου» (Κρατικό Βραβείο Διηγήματος 2008), συγκίνησε και καταχειροκροτήθηκε.

Η διακειμενικότητα («αισθάνομαι ότι με ορισμένους ήρωες δεν έχω τελειώσει ποτέ»), η αειφυγία στις περισσότερες ηρωίδες της αλλά και στην ίδια, η σχέση της με την Ιστορία και τη Μυθολογία («ως ξεναγός την έχω αφομοιωμένη»), αλλά και με τις υπόλοιπες συγγραφείς της γενιάς της (Καρουσιάνη, Ζατέλη, Γαλανάκη, Δούκα), ήταν οι βασικοί άξονες της συζήτησης που ακολούθησε. Με τη διαπίστωση ότι «δεν υπάρχει γυναικεία λογοτεχνία αλλά γυναικεία οπτική», λόγω των διαφορετικών βιωμάτων γυναικών και ανδρών συγγραφέων, έκλεισε με επιτυχία το δεύτερο «Λογοτεχνικό Απόγευμα» του Συνδέσμου Φιλολόγων.

Το επόμενο έχει προγραμματιστεί για το Σάββατο 6 Μαρτίου, όπως πάντα στην Κεντρική Σκηνή στις 6.00 μ.μ., με καλεσμένη τη Μάρω Δούκα.

Γ.Ο.